

La Masó

Vilada

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Sector nord-oest
Emplaçament Prop de la masia de Viladomat, sota del castell de Roset

Coordenades:

Latitud: 42.1475
Longitud: 1.91864
UTM Est (X): 410651
UTM Nord (Y): 4666719

Classificació

Número de fitxa 08299 - 20
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Edifici
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XIV-XX
Estat de conservació Bo
Notes de conservació: Convindria prosseguir amb la restauració netejant l'era enrajolada i arrançant la pallissa.
Protecció Inexistent
Número inventari IPA: 3727
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: 08300A001000830000SJ
Autoria de la fitxa Albert Rumbo Soler i Isaac Soca Torres / Martí Picas INSITU SL
Data de registre de la fitxa: dl., 25/03/2002 - 01:00

Descripció

Es tracta d'una masia tradicional de muntanya. La seva estructura és molt clàssica: té una planta quadrada i és formada per un sol cos. La teulada és a dos vessants, encarada de nord a sud. Té dues plantes més golfes i baixos. A la primera planta s'hi accedeix des de l'era. La porta d'entrada és coberta per un petit porxo. Les obertures més grans són a migdia però no presenten cap mena d'interès. Els carreus de les parets permeten veure les successives ampliacions, una d'elles va tenir lloc a finals del segle XVIII, tal com es deixà consignat a la llinda de la porta principal. Els baixos devien ser utilitzats com a estables. Per la banda de ponent hi ha una gran era enrajolada, força coberta de vegetació. A davant de la casa, per la part de migdia, hi ha un portal perimetral força gran, on s'hi estabulava el bestiar.

Observacions:

La casa fou restaurada a finals dels anys 90 del s. XX de manera modèlica. Es va respectar al màxim l'estructura original. Les obres han posat al descobert les arcades dels baixos i altres obertures originals. També s'han eliminat alguns afegits contemporanis, com una comuna que sobresortia a la façana sud.

Història

Es tracta d'una de les masies més antigament documentades en terme de Vilada, el 1325, encara que el seu topònim, derivat clarament de "mansum", fa pensar en un origen més antic. Probablement va ser dels primers "mansi", que es disgregaren de la "villa" al segle X o XI. El document de 1325 és una definició que Ramon Roger de Pallars va fer als hereus de Bernat de Sagrer per preu de 50 sous. Tanmateix, deu anys més tard, el 1335, ja és en mans d'Arnau de Condemines, de Berga, i de la seva esposa Elisenda. Aquest matrimoni va vendre el mas, juntament amb altres, a l'abat Berenguer de la Portella. Una mica més tard, el 1338, l'abat Guillem de la Rovira hi establí en emfiteusi a un home anomenat Berenguer. Després d'això i sobretot durant els segles XVI i XVII els tinents del mas tenen el domini útil cedit pel monestir de la Portella i són apel·lats Ça Masó o, simplement, Masó. A finals del segle XVII el mas passà a mans dels Raurell de la Quar, que la convertiren en una de les seves principals masoveries. A l'arxiu del Raurell de la Quar es conserven encara molts dels contractes i la comptabilitat de la masoveria, sobretot de la segona meitat del segle XVIII. La condició de masoveria es va mantenir fins al darrer terç del segle XX, quan passà a utilitzar-se només com a segona residència.

Bibliografia

AADD (1994: s. p).
SOCA (en curs: s. p).

